અસલી—મસ્નવી

મેહેરે ઈશ્ક.

બાતસવીર

છપાવી જાહેર કરનેવાલે

મુન્શી મોહમદ યેકુબ બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર
પીંજરાપોળ પાસે નં ૭ મુંબઈ.

આ પુસ્તક અનંતલાલ રામદાસીને હાથે,સામતનું ખાસ
ગોરક્ષણ મુદ્રણાલયમાં છપાવ્યું.

કીમત આઠ આના.

અસલી.

મસ્નવી ઝેહરે ઈશ્ક.

લિખ કલમ પેહલે હમ્દે રબ્બે વદુદ,
કે હરએક જાપે હે વોહી મોજુદ;
ઝાતે માબુદ જાવેદાની હે,
બાકી જો કુછ કે હે વોહ ફાની હે;
હમ્સર ઉસ્કા નહીં નદીમ નહીં,
સબ હેં હાદિસ કોઈ કદીમ નહીં;
મદહે એહમદ ઝબાંપે ક્યુંકર આય,
બહેર કુઝેમેં કિસ્તરેહ સે સમાય;
ઝાતે એહમદકો કોઈ ક્યા જાને,
યા અલી જાને યા ખુદા જાને;
મદહે હયદર મેં ખોલીયે જો દહન,
ઈસ્સે આગે નહીં હે જાએ સખુન;
કોન હયદરકા મરતબા સમઝા,
કોઈ બંદા કોઈ ખુદા સમઝા;
હે બના જબસે ગુલશને ઈજાદ,
હુઈ હર શય હરએકકો ઈમ્દાદ;
રંગે ખુબી અતા કીયા ગુલકો,
નાલવો દર્દ બખશા બુલ્બુલકો;

માહકા નુર લુત્ફે હાલે કા,
ચશ્મ નરગિસકા દાગ લાલે કા;
રાસ્તી કી અતા સનોબર કા,
પેચ સુમ્બુલકા આબ ગોહર કા;
સખ્તી સારી બુતોંકિ દિલમેં દી,
ઉલ્ફત ઈન્સાંકી આબો ગિલમે દીં;
ઈશ્કસે કાન હૈ બશર ખાલી,
કર દીયે જીસને ઘરકે ઘર ખાલી;
પડતે હેં ઈસ્મેં જાનકે લાલે,
ડાલતા હૈ જીગરમેં બતખાલે;
જો કે વાકિફ થે સબ કરીનાં સે,
ખાક છિનવાઈ ઉન હસીનાં સે;
ઈસમેં ઉમ્મીદ રખના હૈ બેજા,
ભાઈ મજનુંસે ક્યા સુલુક કીયા;
મુંહસે કરને ન દી કુંગા ઈસને,
મારે ચુન ચુનકે નવજવાં ઈસને;
ઈસસે જીસને ઝરા તપાક કીયા,
સબસે પેહલે ઉસે હલાક કીયા;
આતિશે હિજ્રસે જલાતા હૈ,
આગ પાની મેં યે લગાતા હૈ;

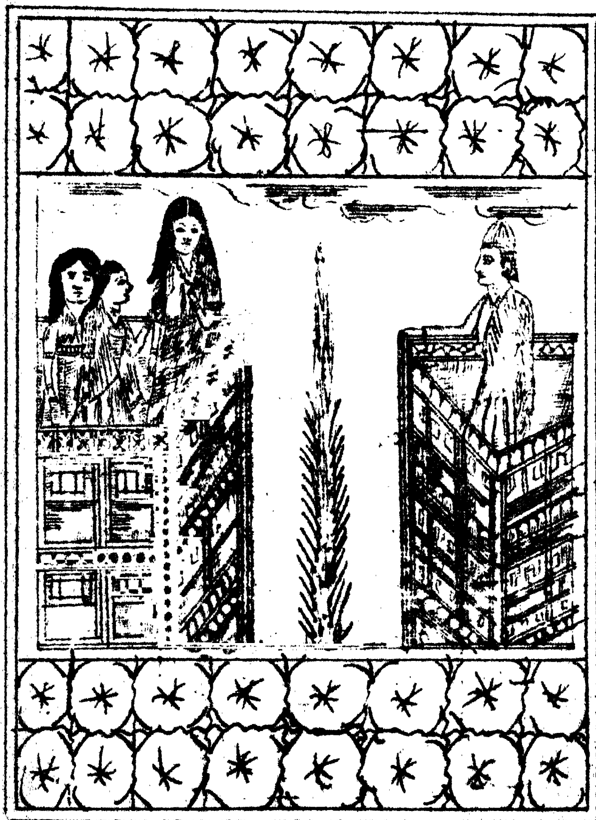
માર ડાલા તમાશ બીનોંકા,
ઝહેર ખિલવા દીયા હસીનોંકા;
બસમેં ડાલે ન કિબરીયા ઈસ્ક,
રહેમ દિલમેં નહીં ઝરા ઈસ્ક;

આગાઝે દાસ્તાન.

એક કિસ્સા અજીબ લિખતા હું,
દાસ્તાને ગરીબ લિખતા હું;
તાઝા ઈસ્તરહ કી હિકાયત હે,
સુન્ને વાલોંકા જીસસે હયરત હે;
જીસ મહોલ્લેમેં થા હમારા ઘર,
વહીં રેહતાથા એક સોદાગર;
મરદે અશરાફ્ સાહિબે દોલત,
તાજીરાંમેં કમાલ થી ઈઝઝત;
ગમ ન થા કુછ ફરાગ બાલીસે,
થા બડે ખાન્દાને આલીસે;
એક દુખ્તરથી ઉસ્કી માહ જીબીં,
શાદી ઉસ્કી નહીં હુઈથી કહીં;
સાની ઉસ્કા ન થા વો સુરતથી,
ગેરતે હુર દિલ હકીકત થી;
સબ્ઝ નખ્લે ગુલે જવાની થા,
હુસ્ને યુસુફ ફકત કહાની થા;

ઈસ સિનો સાલપર કમાલ ખલીક,
ચાલ ઢાલ ઈન્તિહાકી નસ્તાઅલીક;
ચશ્મે બદદુર વો હંસી આંખેં,
રશ્કે ચશ્મે ગિઝાલ થી આંખેં;
થા જો માં બાપકો નઝરકા ડર,
આંખ ભરકર ન દેખતે થે ઉધર;
થી ઝમાનેમેં યે અદીલો નઝીર,
ખુશ ગુલુ ખુશ જમાલ—ખુશ તકરીર
થા ન ઉસ શહેરમેં જવાબ ઉસ્કા,
હુસ્ન લાખોંમેં ઈન્તેખાબ ઉસ્કા;
શેઅર ગોઇસે શોક રેહતાથા,
લિખને પઢને સૈ શોક રેહતાથા;
રૂખપે ગેસુકી લહેર આફતથી,
જો અદા ઉસકી થી કયામત થી;
થા યે હુસ ગુલકા જામા ઝેબ બદન,
સાદી પોશાકમેં થે સો જોબન;
સારા ઘર ઉસ્પે રેહતાથા કુરબાન,
રૂહ ગર માંકીથી તો બાપકી જાન;
આંખકા નુર દિલકા ચેનથી વોહ,
રાહતે જાને વાલિદૈન થી વોહ;

એક દિન ચર્ખપર જો અબ્ર આયા,
કુછ અંધેરાસા હર તરફ્ છાયા;
ખુલ ગયા જબ બરસકે વો બાદલ,
કોસ તબ આસમાં પે આઈ નિકલ;
દિલ મેરા બેઠે બેઠે ઘબરાયા
સયેર કરનેકો બામ પર આયા;
ખફ્કાં દિલકા જબ બહેલને લગા,
ઇસ તરફ ઉસતરફ્ ટહેલનેલગા;
દેખા ઉસ સિમ્ત જો ઉઠા કે નઝર,
સામનેથી વો દુખ્તે સોદાગર;
સાથ હમજોલીયાં ભીથીં દોચાર,
દેખતીથીં વો આસ્માંકી બહાર;
બામસે કુછ ઉતરતી જાતી થીં,
ચોહલેં આપસમેં કરતી જાતી થીં;
રેહ ગઇ જબ અકેલી વો ગુલરૂ,
નિગરાં સયેર કો હુઈ હર સુ;
હુઈ મેરી જો ઉસ્સે ચાર નિગાહ,
મુંહસે બે સાખ્તા નિકલ ગઈ આહ;
હાલ દિલકા કહા નહીં જાતા,
ખુબ સંભલા નહીં ગશ આ જાતા;

ન હુવા ગો કલામ ફી મા બેન,
રૂહ કાલિબમેં હો ગઈ બેચેન,
તીર ઉલ્ફતકા જો લગા ભારી,
અશ્ક આંખોંસે હો ગએ જારી;
સામને થી ખડી વોહ માહે મુનીર,
ચુપ ખડાથા મેં સુરતે તસવીર;
દેખતા ઉસકો બારબાર થા મેં,
મેહવે હુસ્ને જમાલે યાર થા મેં;
ગો મેં રોકે હુવે હઝાર રહા,
દિલપે લેકિન ન ઇખતિયાર રહા;
ઈસી સુરતસે હોગઇ જબ શામ,
લાઇ પાસ ઉસકે એક કનીઝ પયામ;
બેઠી નાહકભી હોલેં ખાતી હેં,
અમ્માં જાન આપકી બુલાતી હેં;
રૂખપે ગેસુ હવાસે હિલતે હેં,
ચલીયે અબ દોનોં વક્ત મિલતે હેં;
સુનકે લોંડી કે મુંહસે યે પેગામ,
ગઈ કોઠેસે નીચે વોહ ગુલફામ;
ઉસકા જલ્વા ન જબ નઝર આયા,
મેંભી રોતા હુવા ઉતર આયા;

શામસે ફિર સહુરકી મર મરકે,
રાત કાટી ખુદા ખુદા કરકે;
પડ ગયા દિલમેં ગમસે એક નાસૂર,
યેહી ઉસ દિનસે હો ગયા દસ્તૂર;
દિનમેં સોબાર બામ પર જાના,
દેખના ભાલના ચલે આના;
જબ ન આઈ નઝર વહાં ગુલરૂ,
ફરતે ગમસે નિકલ પડે આંસૂ;
લાખ ચાહા ન હો સકા દિલ સાફ,
પએ તસકીં હુઈ યે આમદો રફ્ત;
ગુઝરે કુછ દિનતો રંજકે મારે,
ઝર્દ રૂખસાર પડ ગએ સારે;
હો ગઈ ફિરતો અયસી હાલતે ઝાર,
જયસે બરસોંકા હો કોઈ બીમાર;
દિલકો થી ગમસે ખુદ ફરામોશી,
લગ ગઇ લબપે મોહરે ખામોશી;
ન રહા દિલકો ઝબ્તકા યારા,
સર જહાં ચાહા ધડસે દે મારા;
રંજ લાખોં તરેહકે સેહતે થે,
લબથે ખામોશ અશ્ક બેહતે થે;

હિજરસે ગેર હો ગઈ હાલત,
ગમસે બિલ્કુલ બદલ ગઈ સૂરત;
હૂવા હાયરાન અપના બેગાના,
જીસને દેખા મુઝે ન પેહચાના;
દેખે માંબાપને જો યે અંદાઝ,
રૂહ કાલિબસે કર ગઈ પરવાઝ;
પૂછા મુઝસે યે ક્યા હે હાલ તેરા,
કિસતરફ હે બંધા ખયાલ તેરા;
સચ બતાદે કે ધ્યાન કિસ્કા હે,
દિલમેં ગમ મેરી જાન કિસ્કા હે;
રંજ કિસ શોઅલારૂકા ખાતે હો,
શમ્અકી તરહ પિઘલે જાતે હો;
ઝર્દ ચેહરાહે અરગવાંકી તરાહ,
ટુકડે પોશાક હે કતાંકી તરાહ;
કોનસી માહરૂપે મરતે હો,
સચ કહો કિસકો પ્યાર કરતે હો;
યે કહો મેહજબીં મિલા હે કોન,
તુમકો અયસા હસીં મિલાહે કોન;
ખાતે હો પીતે હો ન સોતે હો,
રોઝ ઉઠ ઉઠકે શબકો રોતે હો;

નહીં માઅલુમ હે વો કોન છિનાલ,
કરદીયા મેરે લાલકા યે હાલ;
મેરે બચ્ચેકી જો કુઢાએ જાન,
સાત બાર ઉસકો મેં કરૂં કુરબાન;
અલ્લાહ આમીંસે હમતો યૂં પાલેં,
આપ આફતમેં જાનકો ડાલેં;
કી તેરે પીછે તલખ સબ અવકાત,
દિનકોદિન સમઝી ઓર નરાતકો રાત;
પાલા કિસ્તરહસે તુમ્હેં જાની,
કોન મન્નત હે જો નહીં માની;
રોશની મરજીદોંમેં કરતી થી,
જાકે દરગાહ ચોકી ભરતી થી.
અબ જો નામે ખુદા જવાન હૂવે,
અયસે મુખ્તાર મેરી જાન હૂવે;
હાં મિયાં સચ હે યે ખુદાકી શાન,
તુમ કરો જાન બૂઝકર હલ્કાન;
હમતો યૂં ફૂંક ફૂંક રખ્ખેં કદમ,
આપ દેતે ફિરેં હરએક પે દમ;
હમ યહાં રંજોગમમેં રોતેહેં,
આપ ગયરોંપે જાન ખોતે હેં.

સું મિટાવોગે જાનકર હમકો,
થી ન ઈસ રોઝકી ખબર હમકો.
દેખતી હું જો તેરા હાલે ઝબૂં,
ખુશ્ક હોતાહે મેરે જીસ્મકા ખું.
યૂં તો બરબાદ તૂ શબાબ ન કર,
મિટ્ટી માંબાપકી ખરાબ ન કર.
કુછ તો કેહ હમસે અપને દિલકા હાલ,
કિસકા ભાયા હે તુઝકો હુસ્નો જમાલ.
દિલ હૂવા તેરા શેફ્તા કિસપર,
સચ બતા હે ફ્રેફ્તા કિસ પર.
કયસા દો દિનમેં જી નિંઢાલ હૂવા,
હાઈ બંદીકા ક્યા યે હાલ હૂવા.
આઈના તો ઉઠાકે દેખ ઝરા,
સુત ગયા દોહી દિનમેં મૂંહ કયસા.
સુધ ન ખાનેકી હે ન પીનેકી,
કોનસી ફિર ઉમીદ જીનેકી.
કિસકી ઉલ્ફતમેં હે યે હાલ કીયા,
કુછ ન માંબાપકા ખ્યાલ કીયા.
દિલપે ગુઝરા હે કયા મલાલ તો કેહ,
મુંહસે નાશુદની અપના હાલતો કેહ.

યૂંહી ગર હો ગયા તૂ સોદાઈ,
દૂર પહોંચેગી ઉસકી રૂસ્વાઈ.
અયસે દીવાનેસે ભરેગા દાન,
શાદી ઓર બ્યાહ ફિર કરેગા કૌન.
કરદીયા કિસને અયસા આવારા,
કે નહીં બનતા અબ કોઈ ચારા.
આગે તો યે ન થા તેરા દસ્તુર.
કિસ્સે સીખા તુ ઈસ તરેહકે ઉમૂર.
મેરે તો દેખકર ગએ અવસાન,
લયલા મજનુકે તૂને કાટે કાન..
બાતેં યે વાલિદૈનકી સુનકર,
ઓર એક કલ્બ પર લગા નશ્તર.
શર્મકે મારે મૂંહકો ઢાંપ લીયા,
કુછ ન માંબાપકો જવાબ દીયા.
ગુઝરા યા તક તો અબ હમારા હાલ,
અબ બયાં ઉનકા હોતા હે એહ્‌વાલ.
મેં તો ખાએ હૂવે થા ઈશ્કકા તીર,
પર હૂઈ ઉનકે દિલપેભી તાસીર.
છલકે આંખોંકે દોનોં પયમાને,
દિલલગા આપહી આપ ઘબરાને.

આતિશે ઈશ્કકા ઉઠા જો ધૂંવા,
બાતોં બાતોંમેં બઢ ગયા ખદ્કાં.
ગોશ ફ્રીયાદે કલ્બ સુન્ને લગે,
ખુદબખુદ હાથ પાઉં ધુનને લગે.
દર્દો ગમ દિલકા આગયા જો પસંદ,
સોના રાતોં કો હો ગયા સોગંદ.
બેહરે ઉલ્ફત ઉસે ડિબોને લગી,
એક ઉલ્ઝનસી દિલકો હોને લગી.
ઘટને તાકત લગી જો રોઝ બરોઝ,
આતિશે હિજર હો ગઈ દિલસોઝ.
દાગ જું જું જીગરકે જલતે થે,
અશ્ક ગર્મ આંખસે નિકલતે થે.
ગર્મ નાલેથે લબપર આહે સર્દ,
દિલમેં હોતાથા મીઠા મીઠા દર્દ.
યૂં તડપતાથા ઉસ્કે સીનેમેં દિલ,
જીસ્તરાહ લોટ તાઈરે બિસ્મિલ.
હોગઈ જબ કમાલ હાલતે ઝાર,
શબ્કો રેહને લગા ઉસેભી બુખાર.
સચ હે કિસ્મતહીજો ઉદાસ ન હો,
કોઈ હમરાઝ ભી જો પાસ નહો.

—

ન રૂકા ઉસ્કે રોકસે દિલેઝાર,
જીમેં બાકી રહા ન સબ્રો કરાર.
લિખને પડનેસે થાઓ ઉસ્કો ઓક,
સોચકર દિલમેં લિખ્ખા એકખતે શોક.
ભેજ મુઝકો વોહ બેખતર નામા,
ડરસે લિખ્ખા મગર ન સરનામા.
એક મામાને આકે ચુપકેસે,
ખત દીયા ઉન્કા હાથમેં મેરે.
ખોલકર મેંને જો ઉસે દેખા,
કુછ અજબ દર્દસે યે લિખ્ખા થા.

નામએ નાઝનીન.

હો યે માલૂમ તુમકો બાઅદે સલામ,
ગમે ફુરકતસે દિલ હે બેઆરામ.
અપને કોઠે પે તુ નહીં આતા,
દિલ હમારા બહોતહે ઘબરાતા.
શિકલ દિખલાદે કીબ્રીયાકે લીયે
બામપર આ ઝરા ખુદા કે લિયે.
ઈસ મહોબ્બતપે હો ખુદાકી માર,
જીસને યું કરદીયા મુઝે લાચાર.

સારે ઉદ્દ કૃતને ખોદીયે ઓસાન,
વર્નો યે લિખતીમેં ખુદાકી શાન.
અબ કોઈ ઈસ્મેં કયા દલીલ કરે,
જીસેકો ચાહે ખુદા ઝલીલ કરે.

જવાબે નામા.

પઢકે મેંને લીખા યે ઉન્કો જવાબ.
ક્યાલિખું તુમકો અપના હાલે ખરાબ.
બન ગઈ યાં તો જાનપર મેરી,
ખુબ લી આપને ખબર મેરી.
હિજ્રમેં મરકે ઝિંદગાની કી,
અબભી પુછા તો મહેરબાની કી.
જબસે દેખાહે આપકા દીદાર,
દિલસે જાતા રહાહે સબ્રો કરા.
રોઝ તપસે બુખાર રેહતા હે,
સરપે એક જીન સવાર રેહતા હે.
તેરે કદમોંકી હું કસમ ખાતા,
હોશ દો દો પહેર નહીં આતા.
પુછતા હે જો કોઈ આકર હાલ,
ઓર હોતા હે દીલકો મેરે મલાલ.

કહું કિસ કીસસે ઇસ કહાની કો,
આગ લગ જાય ઈસ જવાની કો.
હોગઈ હે કુછ અયસી તાકતતાક,
ઉઠ નહીં સકતા બારે રંજે ફીરાક.
હિલકે પાની પીયા નહીં જાતા,
વર્ના હુકમ આપકા બજા લાતા.
પાતા તાકત જો તાલીબે દીદાર,
બામ પર આપ આતા સોસો બાર.
પહોંચા જીસ વકતસે તેરા મકતુબ,
ઝિંદગીકા બંધાહે કુછ અસ્લુબ.
રંજ રાહતસે ગર બદલ જાએ,
ક્યા અજબ હે જો દીલ સંભલ જાએ.
પેશ કદમી જો તુમને કી મેરે સાથ,
ઇસમેં ઝિલ્લતકી કોનસી હે બાત.
નહીં ઈસ્મેં કુછ આપકા હે કુસુર,
મેરી ઉલ્ફતકા યે અસર હે હુઝુર.
ઈશ્કકા હે મેરે અસર વલ્લાહ,
વરનાતુમ લીખતી યે મઆઝ અલ્લાહ.
તુમતો વો લોગ હોતે હો જલ્લાદ,
નહીં સુનતે કોઈ કરે ફરીયાદ.

હો બલાસે કીસી હાલ બુરા,
કોઈ મરજાય તુમકો ક્યા પરવા.
નહીં મુશ્કિલ તુમ્હારા બલ જાએ,
દમભી આશિકકા ગર નિકલ જાએ.
અબમેં લીખતા હું આપકો યે હુઝુર,
વસ્લકી ફીક્ર ચાહીયે હૈ ઝુરૂર.
ઈસમેં ગફ્લતકી તુને ગર અય માહ,
હાલ હોગા મેરા કમાલ તબાહ.
ગર હૈ હિજ્રસે મેરી હાલત,
ગમ ઉઠાનેકી અબ નહીં તાકત.
દિલપર આફત અજીબ આઈ હૈ,
જાન બચ જાએ તો ખુદાઈ હૈ.
રૂહકો કિસ ઘડી કરાર આયા,
ગશને ફુરસત જો દી બુખાર આયા.
તપિશે દિલને ગર કીયા હુશીયાર,
વહેમ આને લગે હઝાર હઝાર.
દિલકી વહેશતને ગર કીયા કુછ જોશ,
વોભી જાતે રહે જો આએ થે હોશ.
આશના દોસ્ત આ ગએ જો કહું,
ઉનસે દેખા નીકલ પડે આંસુ.

ઝુટ સમઝેં ઇસે હુઝુર નહીં,
જાન જાતી રહે તો દુર નહીં.
મર ગએ હમતો રંજે ફુરકત સે,
પર ખબર દી ન અપની હાલત સે.
અબ જો ભેજી યે આપને તેહરીર,
હે યે લાઝિમ કે વોહ કરો તદબીર.
સખ્તીયાં હીજ્રકી બદલ જાએં,
દિલકી સબ હસરતેં નિકલ જાએં.
હેંકે ખત મેંને યે કહા ઉસસે,
જલ્દ ઇસકા જવાબ લા ઉસસે.
પહોંચાં જબ ઉન તલક મેરા મકતુબ,
હંસકે બોલેકે વાહ વા કયા ખુબ.

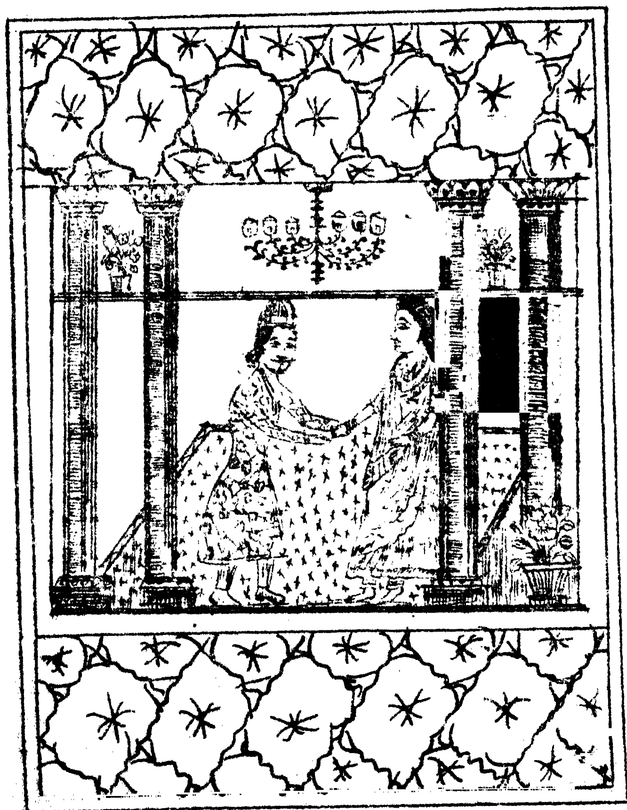
જવાબે મક્તુબ.

ફિર દીયા યે જવાબ મેં તેહરીર,
કુછ કઝાતો નહીં હે દામનગીર.
ઝિક્ર ઇન બાતોંકા યહાં કયા થા,
છેડને કો તેરે યે લિખ્ખા થા.
અયસી બાતેં થીં કબ યહાં મંઝુર,
થા ફકત તેરા ઇમ્તેહાં મંઝુર.
યે તો લીખ્ખેથે સબ હંસી કે કલામ,
વરના ઇન બાતોંસે મુઝે ક્યા કામ.

મુઝકો અયસીથી ક્યા તેરી પરવા,
બામપર તુ બલાસે આકે ન આ.
બાતથી યે કમાલ અકલસે દુર,
ઝુટ લિખનેપે હો ગએ મગરૂર.
તુઝપે મરતી મેં ક્યા કયામતથી.
ક્યા મેરે દુશ્મનોંકી શામત થી,
મેરી જાનિબસે યે ગુમાં કયા ખુબ,
ઝુટ જમ જમસે હે બહોત મરગુબ.
યે ન સમઝા કે માજરા ક્યા હે,
યુંભી કોઈ કિસી કો લિખતા હે.
કાલા દાના ઝરા ઉતરવા લો,
રાઈ નુન ઈસ સમઝપે કર ડાલો;
તુઝપે મરતેભી ગર મેરે બદખ્વાહ,
યું ન લિખતી કભી મઆઝ અલ્લાહ;
જાન પાપોશ સે નિકલ જાતી,
પર તબીઅત ન યું બદલ જાતી;
અયસી બાતોંમેં હોના હે બદનામ,
ફિર ન લિખયેગા ઈસ તરેહકે કલામ;
રંજ આજાતાહે ઈસ કદરસે,
ન બઢે આદમી કભી હદસે;

ક્યા સમઝકર લિખાથા યે મઝમું,
અચ્છી હોતી નહીં હે ઈત્ની દું;
જીમેં ઠાની થી ક્યા બતાવો તો,
ખાનગી કરની કોઇ સમઝે હો;
માલઝાદી નહીં યહાં કોઈ,
જો કરે વુપસે ગરમીયાં કોઈ;
દેખ તેહરીર ફેલ લાએ આપ,
ખુબ જલદી મકેમેં આએ આપ.
તાલિબે વસ્લ જો હુવે હમસે,
હોગા સાદા મિઝાજ જમ જમસે.
રહી કુછ રોઝતો યેહી તેહરીર,
ફિર મુવાફિક હુઇ મેરી તકદીર.
હુવે ઉસ ઝુમસે વસ્લ કે ઇકરાર,
ઉઠ ગઈ દરમિયાંસે સબ તકરાર;
જો કહાથા અદા કીયા ઉસ્ને,
વાઅદા એક દિન વફા કીયા ઉસ્ને.
રાતભર મેરે ઘરમેં રેહકે ગઈ,
સુબ્હકે વક્ત ફિર યે કેહકે ગઈ.
બાત ઈસ દમકી યાદ રખીયેગા,
એક દિન વો મઝાભી ચખીયેગા.

બિગડેગી જબ ન કુછ બન આએગી,
આપકે પીછે જાન જાયેગી.
સુનકે મેંને દીયા યે ઉસ્કો જવાબ,
ન કરો દિલકો ઈસ કદર બેતાબ.
બકતી તુમ કયા હો યે ખુદા ન કરે,
યે સિતમ હોવે કિબ્રીયા ન કરે.
ઉમ્રભર હમ વફા ન તોડેંગે,
ઝીંદગી ભર ન મુંહકો મોડેંગે.
લો મેરી જાન જાતી હું અબતો
યાદ રખીયેગા મેરી સોહબતકો;
જો ખુદા ફિર મિલાયગા તુમસે,
તો કહુંગી ફિર હાલ આ તુપસે.
પ્યાર કરતીથી જો વો ગેરતે હુર,
રખ્ખા મિલનેકા ઉસ્ને યે દસ્તુર;
પંજશુંબા કો જાતીથી દરગાહ,
વાંસે આતીથી મેરે ઘર વો માહ.
એશ હોને લગે મેરે ઉન્કે,
ગેર જલને લગે યે સુન સુનકે.
ઈત્તિફાક અયસા ફિર હુવા નાગાહ,
દો મહીને તલક ન આઈ વોહ માહ;

કેત્અ સબ હો ગયે પયામો સલામ,
ન રહી શિકલે રાહતો આરામ;
તબઅકા હો ગઈ પરેશાની,
અકલકાથી અજીબ હયરાની;
દિલકો તશ્વીશથી યે હદસે ઝિયાદ.
દરઅતન પડગઈ યે કયા ઉફ્તાદ;
થી ન મુઝસે યહાં કિસીસે લાગ,
કિસને ઈસ તરહકી લગાઈ આગ;
દિલમેં ઉસ્કે યે કિસને બલ ડાલા,
જો મેરે એશમેં ખલલ ડાલા;
કુછતો અયસા હુવા હે અફસાના,
જો યહાંતક ન હો સકા આનાં;
નહીં માઅલુમ ક્યા પડી ઉફ્તાદ,
જો ફરામોશ કી હમારી યાદ;
કોન અયસા હે જાય ઘર ઉસ્કે,
કિસકો ભેજું મકાન પર ઉસ્કે.
કયું ન બેઝાર હું મેં જીનેસે,
નહીં દેખા હે દો મહીનેસે.
જાન આંખોંમેં ખિંચકે આઈ હે,
અબ નહીં તાકતે જુદાઈ હે.

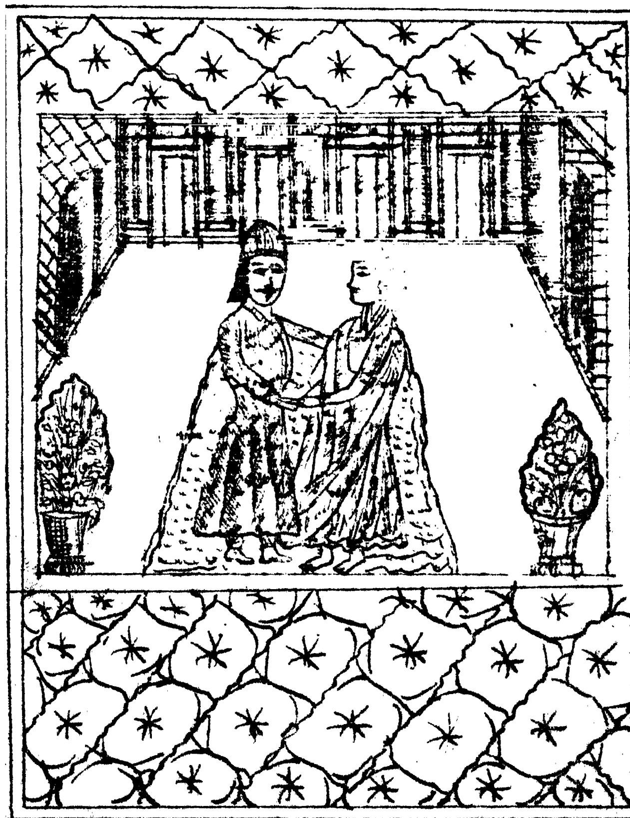
કરલીઆ હો ચુકા જહાંતક જબ્ર,
અબ કહો દિલ કરે કહાંતક સબ્ર.
દો મહીને ન દેખે જબ ગુલકો,
ચેન કિસ તરહ આએ બુલબુલકો
રાત કિસ તરહ પર ગુઝારી જાય,
કિસ તરેહ દિલકી બેકરારી જાય.
તબ્અ ફિર કિસ તરેહ બહેલ જાએ,
જીસ્મસે રૂહ જબ નિકલ જાએ.
આઈ નવચદીં ઈત્નેમેં નાગાહ,
ઈસ બહાનેસે આઈ વોહ દરગાહ.
બસકે મરતીથી નામપર મેરે,
છુપકે આઇ વહાંસે ઘર મેરે;
થી ન ફુરસત જો અશ્ક બારીસે,
ઉતરી રાતી હુઈ સવારીસે;
ફિર લિપટકર ગલે મેરે એકબાર,
હાલ કરને લગી વો યું ઈઝહાર;

વસીયત નામા.

અકરૂબા મેરે હો ગએ આગાહ,
તુમસે મિલનેકી અબ નહીં કોઈ રાહ;
મશ્વરે હો રહે હેં આપસમેં,
ભેજતે હેં મુઝે બનારસમેં;

વો છુટે હમસે જીસ્કો પ્યાર કરે,
જબ્ર કચું કર યે ઇખ્તિયાર કરે
ગો ઠિકાને નહીં હે હોશો હવાસ;
પર યે કેહનેકા આઈ હું તેરે પાસ,
જાએ ઈબરત સરા યે ફાની હે;
મુરિદે મર્ગ નવ જવાની હે;
ઊંચે ઊંચે મકાન થે જીનકે,
આજ વો તંગ ગોર મેંહેં પડે;
કસ્ર જહાં પર શિગુફ્આ ગુલથે,
આજ દેખા તો ખાર બિલ્કુલ થે;
જીસ ચમનમેં થા બુલબુલોંકા હુજુમ,
આજ ઉસ જાહે આશીયાનએ બુમ;
બાત કલકી હે નવજવાન થે જો,
સાહિબે નોબતો નશાન થે જો;
આજ ખુદ હેં ન હેં મકાં બાકી,
નામકોભી નહીં નશાં નહીં બાકી;
ગેરતે હુર મેહજીબીં ન રહે,
હેં મકાં ગર તો ક્યા મકીં ન રહે;
જો કે થે બાદશાહે હફ્ત ઈકલીમ,
હુવે જા જાકે ઝેરે ખાક મુકીમ;

કોઈ લેતા નહીં અબ ઉસ્કા નામ,
કોનસી ગોરમેં ગયા બેહરામ;
અબ ન રૂસ્તમ ન સામ બાકી હે,
એક ફકત નામહી નામ બાકી હે;
કલ જો રખતે થે અપને ફરકપે તાજ,
આજ હેં ફાતહે કો વો મોહતાજ;
થે જો ખુદસર જહાનમેં મશહુર,
ખાકમેં મિલગયા સબ ઉન્કા ગુરૂર;
ઈત્ર મિટટીકા જો ન મલતે થે,
ન કભી ધુપમેં નિકલતે થે.
ગરદિશે ચર્ખસે હલાક હુવે,
ઉસ્તખ્વાં તકભી ઉન્કે ખાક હુવે;
થે જો મશહુર કયસરો ફગફુર,
બાકી ઉન્કા નહીં નશાને કુબુર;
તાજમેં જીન્કે ટકને થે ગોહર,
ઠોકરેં ખાતે હેં વો કાસએ સર;
રશ્કે યુસુફ જહાંમેં થેં જો હસીં,
ખા ગએ ઉન્કો આસ્માનો ઝમી;
હર ઘડી મુન્કલિબ ઝમાના હે,
યેહી દુન્યાકા કારખાના હે;

હૈ ન શીરીં ન કોહન કા પતા,
ન કિસી જાહે નસ દમનકા પતા;
બુએ ઉલ્ફત તમામ ફેલી હે,
બાકી અબ કૈસ હૈ ન લેલી હૈ;
હર સહેર તાઈરાને ખુશ ઈલહાન,
પઢતે હૈં કુલ્લો મન અલયહાફાન.
મોતસે કિસૈકો રસ્તગારી હૈ,
આજ વો, કલ હમારી બારી હૈ.
ઝિંદગી બે સબાત હૈ ઈસમેં,
મોત અને હયાત હૈ ઈસમેં.
હમભી મર જાન દેદેં ખાકર સમ,
તુમ ન રોના હમારે સરકી કસમ.
દિનકો હમ જોગીયોંમેં બેહલાના,
યા મેરી કબ્રપે ચલે આના.
જાકે રેહના ન ઈસ મકાનસે દુર,
હમ જો મર જાએં તેરી જાનસે દુર.
રૂહ ભટકેગી ગર ન પાએગી;
ઢુંઢને કિસ તરફ કો જાએગી.
શૌક રેહના બહોત તબીઅત કો,
યાદ રખના મેરી વસીયત કો.

ઝબ્ત કરના અગર મલાલ રહે,
મેરી રૂસ્વાઈ કા ખયાલ રહે.
મેરે મરનેકી જબ ખબર પાના,
યું ન દોડે હુવે ચલે આના.
જમ્અ હોલેં સબ અકરૂબા જીરદમ,
રખના ઉસવકત તુમ વહાંપે કદમ.
કહે દેતી હું જી ન ખોના તુમ,
સાથ તાબુત કે ન રોના તુમ;
હો ગએ તુમ અગરચે સોદાઈ,
દુર પહોંચેગી મેરી રૂસ્વાઈ;
લાખ તુમ કુછ કહો ન માનેગેં,
લોગ આશિક હમારા જાનેગેં;
તાઅનાઝન હોંગે સબ ગરીબો અમીર,
કબ્ર પર બેઠના ન હોકે ફકીર;
સામના હો હઝાર આફતકા,
પાસ રખના હમારી ઈઝઝતકા;
જબ જનાઝા મેરા અઝીઝ ઉઠાએં,
આપ બેઠે વહાં ન અરક બહાએં;
મેરી મિન્નતપે ધ્યાન રખીયેગા,
બંદ અપની ઝબાન રખીયેગા

તઝકિરા કુછ ન કીજેગા મેરા,
નામ મુંહસે ન લીજેગા મેરા;
અશ્ક આંખોંસે મત બહાઈયેગા,
સાથ ગેરોંકી તરહ જાઈયેગા;
આપ કંધા ન દીજીયેગા મુઝે,
સબમેં રૂસ્વા ન કીજીયેગા મુઝે;
રંગ દિલકે બદલ ન જાએં કહીં,
મૂંહસે નાલે નિકલ ન જાએં કહીં.
સાથ ચલના ન સરકે બાલ ખુલે,
તા કિસી શખ્સપર ન હાલ ખુલે.
હોતે આતિશકે હેં યે પરકાલે.
તાડ જાતે હેં તાડતે વાલે.
હો બયાં ગર કિસી જગે મેરા હાલ
તુમ ન કરના કુછ ઉસ તરફ્કા ખયાલ.
ઝિક્ર સુનકર મેરા ન રોદેના,
મેરી ઈઝઝત ન તુમ ડિબો દેના.
રંજે ફુરકત મેરા ઉઠા લેના,
જી કિસી ઓરસે લગા લેના.
હોગા કુછ મેરી યાદસે ન હુસુલ,
દિલકો કર લેના ઓરસે મશગુલ.

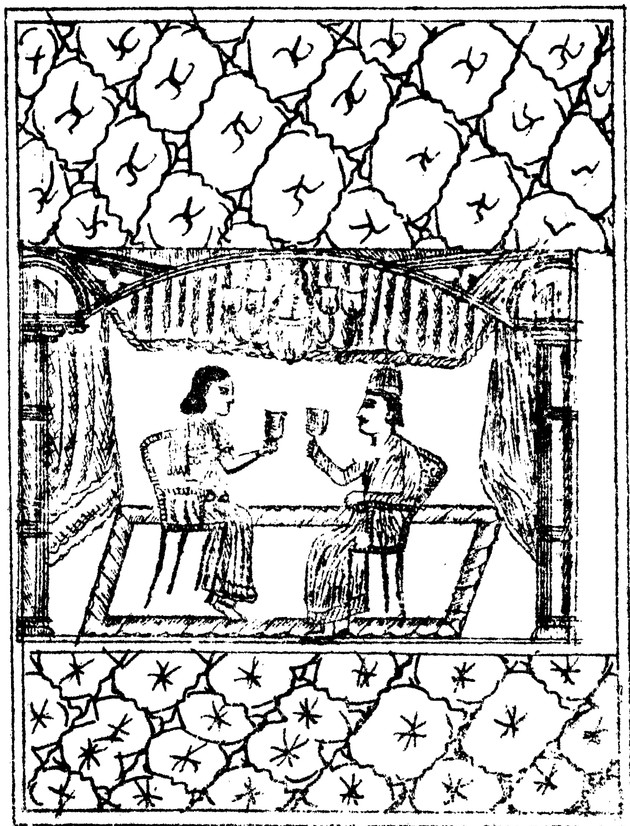
જબ્ર કરના ન મેરા મેં કુરબાં,
સુનલો ગર અપની જાન હેતા જહાં.
હે ન ઉસ્કો કભી ખુદા કોઈ દર્દ,
હોતા નાઝુક કમાલકે દિલે મર્દ;
દિલમેં કુઢના ન મુઝસે છુટકે તુમ,
જાન દેના ન ઘુંટ ઘુંટકે તુમ;
આકે રોલેના મેરી કબ્રકે પાસ,
તા નિકલ જાએ તેરે દિલકી ભડાસ;
આંસુ ચુપકેસે દો બહાલેનાં,
કબ્ર મેરી ગલે લગા લેના;
અગર આ જાએ કુછ તબીઅત પર,
પઢના કુરઆન મેરી તુર્બત પર;
ગુન્ચએ દિલ મેરા ખિલા જાના,
ફૂલ તુરબતપે દો ચડા જાના;
રોકે કરના ન અપના હાલે ઝબું,
યું ન હો જાય દુશ્મનોં કો જુનું;
દેખીયે કિસ તરેહ પડેગી કલ,
સખ્ત હોતી હૈ મંઝિલે અવ્વલ;
મેરી મરકદ પે રોઝ આના તુમ,
ફાતહાસે ન હાથ ઉઠાના તુમ;

હૈ યે હાસિલ સબ ઈતની બાતોંસે,
મિટ્ટી દેના તુમ અપને હાથોંસે;
ઉમ્ર ભર કોન કિસ્કો રોતા હૈ,
કોન સાહબ કિસીકા હોતા હૈ.
કભી આ જાય ગર હમારા ધ્યાન,
જાનના હમપે હો ગઈ કુરબાન.
દિલપે કુછ આને દીજીયો ન મલાલ,
ખ્વાબ દેખા થા કીજીયો યે ખયાલ.
રંજો રાહત જહાંમેં તોઅમ હૈ,
કભી શાદી હૈ ઔર કભી ગમહૈ.
હૈ કિસી જાપે જશ્ન શાદી પગાહ,
હૈ કિસી જા સદાએ નાલઓ આહ.
મર્ગકા કિસ્કો ઇન્તિઝાર નહીં,
ઝિન્દગીકા કુછ એતિબાર નહીં.
ફિર મુલાલાત દેખેં હોકે ન હો,
આજ દિલ ખોલકે ગલે મિલલો.
ખુબસા આજ દેખ ભાલ લો તુમ,
દિલકી સબ હસરતેં નિકાલ લો તુમ.
આવ અચ્છી તરેહસે કરલો પ્યાર,
કે નિકલ જાય કુછતો દિલકા બુખાર.

દિલમેં બાકી રહે ન કુછ અરમાં,
ખુબ મિલલો ગલેસે મેં કુરબાં.
કયામતક હોગી ફિર યે બાત કહાં,
હમ કહાં તુમ કહાં યે રાત કહાં;
કહલો સુનલો જો કુછ જીમેં આય,
ફિર ખુદા જાને કયા નસીબ દિખાય;
દિલકો અપને કરો મલુલ નહીં,
રોને ધોનેસે કુછ હુસુલ નહીં;
હમકો ગાડે જો અપને દિલકો કુઢાય,
હમકો હય હય કરે જો અરક બહાય;
ઉમ્ર તુમકો તો હે અભી ખેના,
દિન બહોતસે પડે હેં રો લેના;
બાહેં દોનોં ગલેમેં ડાલ લો આજ,
જો જો અરમાં હોં સબ નિકાલલોઆજ;
ફિર ખુદા જાને કયા મશીય્યત હે,
ઇતની સોહબત બહોત ગનીમત હે;
કિસકો કલ બેઠક કરોગે પ્યાર,
કિસકી લોગે બલાએં તુમ હરબાર;
કલ ગલેસે કિસે લગાવોગે,
યું કિસે ગોદમેં બિઠાવોગે;

હાલ ફિરકા સુનાયગી આકર,
ફિરકી મામા બુલાયગી આકર.
હમતો ઉઠતે હેં ઇસ મકાનસે કલ,
અબતો જાતે હેં ઈસ જહાનસે કલ.
યાદ ઈતની તુમ્હેં દિલાતે જાએ,
પાન કલકે લીયે લગાતે જાએ.
હો ચુકા આજ જો કે થા હોના,
કલ બસાએંગે કબ્રકા કોના.
ખાકમેં મિલતી હે યે સુરતે એશ,
ફિર કહાં હમ કહાં યે સોહબતે એશ.
દેખલો આજ હમકો જી ભરકે,
કોઇ આતા નહીં હે ફિર મરકે.
ખત્મ હોતી હે ઝિન્દગાની આજ,
ખાકમેં મિલતી હે જવાની આજ.
ચુપ રહો કયું અબસભી રોતે હો,
મુફ્ત કહિકો જાન ખોતે હો.
સમઝો ઈરેકા શબે બરાતકી રાત,
હમ હેં મેહમાં તુમ્હારે રાતકી રાત.
ચેન દિલકાં ન આએગા તુઝ બિન,
અબકે બિછડે મિલેંગે હશ્રકે દિન.

અબ તુમ ઈતની દુઆ કરો મેરી જાં,
ફલકી મુશ્કિલ ખુદા કરે આસાં.
ફૂલ ઉઠાયા ન ઝિન્દગાનીકા,
ન મિલા કુછ મઝા જવાનીકા,
દિલમેં લેકર તુમ્હારી યાદ ચલે;
હાય દુનિયાસે નામુરાદ ચલે;
કહતી હે બાર બાર હિમ્મતે ઈશ્ક,
હે યેહી મુક્તઝાએ ગેરતે ઈશ્ક;
યાર પાઈ પે શાન પટક મરે,
કાન યું એડીયાં રગડક મરે;
ઈશ્કકા નામ ક્યું ડિબો જાએ,
આજહી જાન ક્યું ન ખો જાએ;
જબ તલક ચર્ખ બે મદાર રહે,
યે ફસાનાભી યાદગાર રહે;
બોલી ઘબરાકે ફિર ઠહેર મેરી જાન,
કુછ સુનાભી કે ક્યા બજા ઈસ આન;
હસરતે દિલ નિગોડી બાકી હે,
યાર યહાં રાત થોડી બાકી હે;
ગોદમેં અપની ફિર બિઠાલો જાન,
ફિર ગલેસે હમેં લગાલો જાન;

ડાલદો ફિર ગલેમેં હાથોંકો,
ફિર ગિલોરી ચબાકે મુંહમેં દો;
ફિર કહાં હમ કહાં યે સોહબતે યાર,
કરલો ફિર હમકો ભીચભીચકે પ્યાર.
ફિર મેરે સરપે રખદો સર અપના,
રખદો ફિર ગાલ ગાલપર અપના.
ફિર ઈસીતરહ મુંહસે મુંહકો મલો,
ફિર વોહી બાતેં પ્યારકી કર લો;
લહેર ફિર ચઢ રહી હે કાલોંકી,
બુ સુંઘાં દો તુમ અપને બાલોંકી;
ફિર હમ ઉઠને લગે બિઠાલો તુમ,
ફિર બિગડ જાએં હમ મનાલો તુમ;
ફિર લબોંકો ચબાકે બાત કરો,
ફિર ઝરા મુસ્કુરાકે બાત કરો.
ફિર બલાએં તુમ્હારી યાર લેં હમ,
આવ ફિર સરસે સર ઉતાર લેં હમ.
રો ન ઈસતરહસે તુ ઝારો કતાર,
દુશ્મનોંકા કહીં ચઢે ન બુખાર.
આપ અચ્છે ભલે બિછડ જાએં,
ઔર લેનેકે દેને પડ જાએં.

કાટ લે કોઈ ધડસે સર મેરા,
ખાક બીકા ન હો મગર તેરા.
મેં દિયો જાંસે હું ફિદા તેરી,
લેક મર જાઉં મેં બલા તેરી.
અબ તુ કયું ઠંડી સાંસ ભરતા હે,
કયું મેરે દિલકે ટુકડે કરતા હે.
મેં અભી તો નહીં ગઈ હું મર,
કયૂં સુજાઈ હેં આંખે રોરો કર.
કિસ કદર હો રહા હે કયું ગમગીં,
કયું મિટાતા હે અપની જાને હઝીં.
કર ન રોરોકે અપના હાલ ઝબું,
અરે ઝાલિમ અભી તો જીતી હું;
અશ્ક બેહતે હેં ના ગવાર તેરે,
તુ ન રો હો ગઈ નિસાર તેરે;
અયસે કિસ્સે હઝાર હોતે હેં,
યૂં કહીં મરદુએભી રોતે હેં;
યું તો આંસુ ન તુ બહા અપને,
દિલકો મઝબુત રખ ઝરા અપને;
રંજસે મેરે કુછ ઉદાસ ન હો,
યું તો લિલ્લાહ બદ હવાસ ન હો;

તુમતો ઈન્તેમેં હો અએ રંજુર,
થક ગએ ઓર અભી હે મંઝિલ દુર;
ઈસી ગમને તો મુઝેકા મારા હે,
સદમા તેરા નહીં ગવારા હે.
અપને મરનેકા કુછ નહીં હે અલમ,
દિલમેં મેરે ફક્ત હે ઈસ્કા ગમ.
જાન હુમને તો ઈસ તરેહ ખોઈ,
કોન તેરી કરેગા દિલ જોઈ.
આકે સમઝાએગા બુઝાએગા કોન,
ઇસ તરેહસે ગલે લગાએગા કોન.
કોન રોકેગા ઈસ મુસીબત કો,
કિસ્સે કેહુ જાઉં ઈસ વસીયત કો.
જી લગેગા ન સાથ મેં ઈસ્કા,
દિલ લીયે રેહના હાથમેં ઇસકા.
પર મેં અબ ઈસેકા ક્યા કરૂં કમબખ્ત,
આસ્માં દુર હે ઝમીન હે સખ્ત;
ગો કે ઉકબામેં રૂસિયાહ ચલી,
મગર અપની સી મેં નિબાહ ચલી;
જીકો તુમપર ફિદા કીયા મેંને,
હક વફાકા અદા કીયા મેંને;

બોલી ફિર આનુઓંપે મારેકે હાથ,
નહીં માઅલુમ અબ હે કિતની રાત;
જું જું ઘડીયાલ વાં બજાતા હે,
જી મેરા સન સનાયા જાતા હે;
ચુંભી કોઈ ન છરેહા ગમસે કુહે,
ફુલે જાતે હેં હાથ પાઉં મેરે.
કુછ અજબ હો રહાહે જાનકા તોર,
કેહતી કુછ હું નિકલતા હે કુછ ઓર.
આંસુ આંખોંમેં થર થરાતે હેં,
દસ્તો પા સારે થર થરાતે હેં.
દિલકો સમઝાતી હું મેં બોહતેરા,
પર સંભલતા નહીં હે જી મેરા;
ગો તુ બેઠા હુવા હે પાસ મેરે,
પર ઠિકાને નહીં હવાસ મેરે;
મેં કહાં હું જો સાથ દું રાત,
હાથમેં ફિરેકે હાથ દું તેરા;
યું તસલ્લી તેરી કરેગા કોન,
મેરી સુરત ભલા મરેગા કોન;
ગો કે બેજા તેરા હિરાસ નહીં,
કોઈ દિલસોઝ ભી તો પાસ નહીં;

હોશ આએ હુવેભી જાતે હેં,
દિલમેં ક્યા ક્યા ખયાલ આતે હેં;
પેશ યું કુરકતે હબીબ ન હો,
કિસી દુશ્મનકો યે નસીબ હો;
દુસરે ઓર અબ યે માતમ હે,
સ્વાંગ બાકી બહોત હેં શબ કમ હે.
ખાક તસ્કીને જાને ઝાર કરેં,
અબ વસીય્યત કરેં કે પ્યાર કરેં.
સુનકે મેંને દીયા યે ઉસકો જવાબ,
મેરે દિલકો બસ અબ કરો ન કબાબ.
તુમતો યું અપની જાન દો મેરી જાન,
મેં વસીયત સુનું ખુદાકી શાન.
દિલસે રખના ઝરા યે અપને દુર,
કોન કમબખ્ત યે કરેગા ઉમુર.
મુઝપે યે દિન તો કિબરીયા ન કરે,
તુમ મરો મેં જીયું ખુદા ન કરે.
જાન દે દોગી તુમ જો ખાકર સમ,
મેંભી મર જાઉંગા ખુદાકી કસમ.
જો યે દેખેગા ખુબ રોએગા,
આગે પીછે જનાઝા હોવેગા.
એક ઝરા મુઝસે તો કહો યે હાલ,
જીમેં ક્યા આયા આપકે યે ખયાલ.

દિલહી દિલમેં અલમ ઉઠાતી હો,
જાન દેતી હો ઝહેર ખાતી હો.
પહોંચા માંબાપસે અગર હે અલમ,
ઇસકા કરના ન ચાહીયે તુમ્હેં ગમ.
જો કે હોતે હેં કામકે અશરાફ,
યુંહી કરતે હેં વો કુસુર મઆફ.
કુછ તુમ્હીંપર નહીં હે યે ઉફતાદ,
સબકે માંબાપ હોતે હેં જલ્લાદ.
સદમા હર એક પે યે ગુઝરતા હે,
ઝહેર ખાખાકે કોઈ મરતા હે;
શિકવા માંબાપકા તો નાહક હે,
ઉન્કા ઓલાદ પર બડા હક હે;
હાં જો નારાઝ યે કયામત હે,
ઉન્કે કદમોં કે નીચે જન્નત હે;
તુમતો નામે ખુદાસે હો દાના,
ઈસપે રૂત્બા ન ઉન્કા પેહચાના;
ક્યા ભરોસા હયાતકા ઉન્કી,
ન બુરા માનો બાતકા ઉન્કી;
હોશ રેહતે નહીં હેં ઇસ સિનકે,
યે તો મેહમાન હેં કોઇ દિનકે;

ઈત્નીહી બાતકા ગુબાર હી કયા,
ઉન્કે કેહુનેકા એઅતિબાર હી કયા;
ગોરસે કીજીયે જો દિલમેં ખયાલ,
ઉન્કા ગુસ્સા નહીં હે જાએ મલાલ;
સુનકે ઉસને દીઆ યે મુઝકો જવાબ,
હમને દેખી નહીં હે ચશ્મે ઈતાબ.
બેહુદા અયસી ઝિંદગીકો સલામ,
મુંહપે આએ ન થે કભી યે કલામ.
તાઅને સુનતી હું દો મહીનોંસે,
મોત બેહતર હે અયસે જીનેસે:
ખુને દિલ કબતલક પીયે કોઈ,
બે હયા બનકે કયા જીયે કોઈ.
નોજ ઈન્સાન બે હમીય્યત હો,
આદમી ક્યા ન જીસકો ગેરત હો;
બાત વો કિસ તરેહ બશરસે ઉઠે,
ન સુની હો કભી જો કાનોંસે;
વો સુને જીસકો ઉસકી આદત હે,
ઈસમેં કયા અપની અપની ગયરત હે;
પર મેરે જીતેજી તો બેહરે ખુદા,
અપને મરનેકા ઝિક્ર મુંહપે ન લા;

કોનસા પડ ગયા હે રંજો મહન,
જાન કયું દેંગે આપકે દુશ્મન.
તુમને જી દેનેકી જો કી તદબીર,
હશ્રકે રોઝ હોંગી દામનગીર.
તુ સલામત જહાંમેં રેહ મેરી જાં,
નિકલેં અંબાપેક તેરે અરમાં.
વાસ્તે મેરે અપના દિલ ન કુઢા,
આંદરી બન્નુ ઘરમેં બ્યાહ કે લા.
હે યેહી લુત્ફ ઝિંદગાની કા,
દેખ સુખ અપની નવ જવાની કા.
ચાર દિન હે યે નાલવો ફરીયાદ,
ઉમ્રભર કોન કિસેકા કરતા હે યાદ.
લુત્ફ દુનિયાકે જબ ઉઠાવોગે,
હમકો દો દિનમેં ભૂલ જાવોગે.
થા યેહી ઝિક્ર જો બજા ઘડીયાલ.
સુનતેહી ઉસ્કે હો ગઈ બેહાલ,
હો ગયા ફરતે ગમસે ચેહરા ઝર્દ,
દસતો પા થરથરાકે હો ગએ સર્દ;
મુર્દની રૂખપે છા ગઈ ઉસકે,
દિલમેં વેહશત સમા ગઈ ઉસકે;

દિલમેં ગુઝરા જો ઉસકે સુખ્હકા શક,
હુઈ એસતાદા ઔક ઔરે ફૂલક;
ઠંડી ઝસદમ ચલી નસીમે સહેર,
હો ગયા હાલ ઔરભી અબતર;
ઈતનેમેં સુબ્હકી બજી વરદી,
છુની ચેહરે પે છા ગઈ ઝરદી:
હુવે સાબિત જો સુબ્હકે આસાર,
હો ગઈ ઔક ઉસકી હાલતેઝાર;
જેદકી તાઈ ઝસમ થર્રાયા,
સરસે લે પાઉંતક અરક આયા,
બાતેં કરની જો થીં સો ભુલ ગઈ;
દમ લગા ચઢને સાંસ ફુલ ગઈ;
બોલી ધબ્બરાકે રહીયો ઈસકા ગવાહ,
ઔર કહા લાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહ;
અબ ફકત યે હે ખુંબહા મેરા,
બખ્શ દીજે કહા સુના મેરા.
કેહકે યે ફિર ચિમટ ગઈ એકબાર,
ઔર કીયા ખુબ ભીંચભીંચકે પ્યાર.
સરસે લેકર બલાએં તા બદકમ,
બોલી "તુમ પર નિસાર હોતેહેં હમ."

આગ લગ જાય વો ઘડી કમબખ્ત,"
બામપર આઈથી મેં કોનસે વક્ત;"
ફિર યે બોલી વો પુંછકર આંસુ,
"મેરે સરકી કસમ ન કુઢીયો તુ;"
આઝમાતી થી તુમકો કરતી થી,
મેં તેરે છેડનેકો હંસતી થી;"
કેહકે યે બાત હો ગઈ વો સવાર,
યાં બંધા આંસુઓંકા ચશ્મસે તાર;
આતિશે ગમ ભડક ગઈ દુની,
તપિશે કલ્બને કી અફઝુની;
આતીથી યાદ જબ વસીય્યતે યાર,
વ્હેમ લાતા થા દિલ હઝાર હઝાર;
થી મુસીબત જો યે બલા અંગેઝ,
ધ્યાન આતેથે કયા કયા વેહશત એઝ;
દિલમેં કેહનેકા થા જો ઉસકે મલાલ,
આતેથે ઝહેનમેં અજીબ ખયાલ;
કોન રોકેગા જોંકે ઘર બેઠે,
જો કહા હૈ વોહી ન કર બેઠે;
હર ઘડી થા જો ઈઝતિરાબ અફઝું,
ચુપકા રોતા થા બેઠા મેં મેહઝું;

કે ઉઠા એક સિમ્તસે વોહ ગુલ,
હોશ જીસ્સેકે ઉડ ગએ બિલ્કુલ;
શોઅલા એક આગકા ભડકને લગા,
મિસ્લ બિસ્મિલકે દિલ ફડકને લગા;
યું તો ગુઝરેથે દો પહેર રોતે,
ઓર હાથોં કે ઉડ ગએ તોતે;
હો ગયા દિલકો ઈસતરેહકા હિરાસ,
આએ સોસો તરીકકે વિસ્વાસ;
કહા એક દોસતસે કે તુમ જાકર,
જલ્દ ઈસ શોરો ગુલકી લાવ ખબર;
રોતેહેં હમસે બદ નસીબ કોઈ,
મર ગયા ઉન્કા ક્યા કરીબ કોઈ;
યું જો યે અપની જાન ખોતે હેં,
કોન હેં કિસ લીયે યે રોતે હેં.
ક્યા હુવા ઈનપે સદમએ જાંકાહ,
યે જો કરતે હેં અયસે નાલવો આહ.
દોડે આખિર ઉધર મેરે એહબાબ,
લેકર આએ ખબર વહાંસે શિતાબ.
કીયા ઈસતરહ આકે મુઝસે બયાં,
કે યહાંસે હે એક કરીબ મકાં.

બાગકે પાસ જો બનાહે ઘર,
વાં ફરોકશ હેં એક સોદાગર.
યું તો એક શોર શહરમેં હે,
પર યે આફત ઉન્હીં કે ઘરમેં હે.
સાફ ખુલતે નહીં પ યે ઈસરાર,
મર ગયા યાકિ હે કોઈ બીમાર.
પર યે હોતાહે અકલસે ઈદરાક,
કે નહીં બે સબબ ઉડાતે ખાક.
કુછ ન કુછ તો હે અયેસીહી રૂદાદ,
કે હે યે શોરે નાલ ઓફરીયાદ.
નહીં બસ્પા યે બે સબબ માતમ,
હે નિકલતા કિસી જવાનકા દમ.
હર બશર હો રહાહે દીવાના,
કોઈ મરતા હે સાહિબે ખાના.
નહીં કાબુમેં હે કિસીકા દિલ,
પીટતે સબ હેં સાહિબાને મહેલ.
નહી દેતા સુનાઇ કુછ બિલકુલ,
હે ફકત એક હાય હાયકા ગુલ;
થમતા એક દમભી વહાં ખરોશ નહીં,
કિસસે પુછે કિસીમેં હોશ નહીં;

રોતે જીસ દર્દસે હેં વોહ ઇસ દમ,
દેખા જાતા નહીં ખુદાકી કસમ;
કેહ ગઈથી જો વોહ કે ખાઉંગી ઝહેર,
મેં યે સમઝા કે હોગયા વોહી કહેર;
ગો હયાસે ન ઉસ્કા નામ લીયા,
દોનોં હાથોંસે દિલકો થામ લીયા;
દોસ્તોંને જો દેખી યે સુરત,
બોલે ઇસલઈ અઝ રહે ઉલ્ફત;
હાલે દિલ યું તુમ્હારા ગેરતોહે,
મગર ઇસ વક્ત કયા હે ખેરતો હે;
બે સબબ કિસ લીયે હુવે હો ઉદાસ,
ઉડ ગએ ક્યું તુમ્હારે હોશો હવાસ;
કોનસી આફત આ ગઈ ઇસદમ,
મુરદની મુંહપે છાગઈ ઇસદમ;
કયા હે જો ઇતને બેકરાર હો અબ,
કોઈ મર જાય ઉસ્સે કયા મતલબ;
એસી હાલત જો પેચો તાબકી હે,
તુમકો કયા વજહ ઇઝતિરાબકી હે;
શહેરમેં રોઝ લોગ મરતે હેં,
ખફકાં ઉસ્કા કોઈ કરતે હેં;

ફિક્ર કરના હે ઇસ તરેહ કી ઝ્યુ઼,
યુંહી હો જાતા હે બશરકા જુનું;
સુનકે માંબાપ ક્યા કહેંગે બતાવ,
હોશ પકડો ઝરા હવાસએં આવ;
તુમકો ક્યા હે જો જાન ખોતે હો,
બે સબબ આપહી આપ રોતે હો;
હો રહે હો મલુલ કિસ ગમસે,
હાલ દિલકા કહો તો કુછ હમસે;
તાઅના આમેઝ દોસ્તોંકે બયાં,
હુવે માલુમ નશ્તરે રગે જાં.
ન દીયા ઉન્કો મારે ગમકે જવાબ,
ઢાંપકર મુંહ લીયા બહાનએ ખ્વાબ.
ઉઠ ગએ દોસત આશના જીસદમ,
ખોલકર ચુપકે મુંહકો ઉઠે હમ.
હાલે દિલ સીનેમેં હુવા જો તબાહ,
બેઠા કમરેસે આનકર સરે રાહ.
દેખા બરપાહે એક હશરકા ગુલ,
ભીડસે બંદ રાહ હે બિલકુલ.
ઉસ તરફસે જો લોગ આતે હેં,
યેહી આપસમેં કેહતે જાતે હેં.

"હાલ ઉન્કાભી જાએ રિકકત હૈ,
દાગ ઓલાદકા કયામત હૈ.
નોચ ડાલે હેં સારે સરકે બાલ,
કયા પરેશાંહે વાલિદૈનકા હાલ.
આફતે તાઝા સરપે હે આઈ,
બક રહેહેં મિસાલે સૌદાઈ.
ધ્યાન ઉન્કી તરફ જો જાતા હે,
ગમસે મુંહકો કલેજા આતાહે."
જો કે થે ઉન્મેં સાહિબે ઓલાદ.
હાલ અબ્તર થા ઉન્કા હદસે ઝિયાદ,
કેહતે થે કુટકર સરો સીના,
"કયું ન દુશ્વાર ઉન્કો હો જીના.
મરગે ઓલાદકા વો માતમ હૈ,
રંજો ગમ જીસ કદર કરેં કમ હૈ;"
કોઈ કેહતાથા "કેસી આફત હૈ,
નવ જવાં મરનાભી કયામત હૈ;
યું તો હૈ અઝ પયે ઝમાના મરગ,
ન મરે પર કોઈ જવાના મરગ;
કોઈ બોલા કે "હૈ સભીકો મલાલ,
દેખા જાતા નહીં હૈ બાપકા હાલ;

આતિશે ગમસે દિલ હુવા હે કબાબ,
હે તપાં મિસ્લે માહીએ બે આબ;
ચશ્મા જારીહે ચશ્મે ગિરીયાં કા,
હોશ બાકી નહીં તનો જાંકા;
નહીં દમભર કિસીકા વહાં આરામ,
દેખને વાલે રો રહેહેં તમામ;
ફોડ ડાલે હેં સબને સર અપને,
સરોપાકી નહીં ખબર અપને;
બનીયે બક્કાલ જાન ખોતે હેં,
સારે દુકાનદાર રોતે હેં;"
હાલ દેખા જો એને યે ઉફ્કર,
દિલ ગયા સીનેમેં હિલે મુઝતર;
ન રહી તાબ રંજકે મારે,
લગે ધરશાને દસતોપા સારે.
બોહુરે ઉલ્ફતને દિલમેં મારા જોશ,
ગિરપડા હોકે ખાકપર બેહોશ.
ઇશ્કકી થી જો દિલકો બીમારી,
ગશકા આલમ સા હો ગયા તારી.
દો ઘડી બાઅદ ફિર જો આયા હોશ,
દેખા બરપા અજબ હે જોશો ખરોશ.

આગે આગે હે કુછ જુલુસ રવાં,
સર ખુલે પીછે કુછ હેં પીરો જવાં;
જિન રસીદા હેં ઓરતેં કુછ સાથ,
સીનઓ સરપે મારતી હેં હાથ;
કોઈ મામા હે કોઈ દાઈ હે,
કોઈ અન્ના કોઈ ખિલાઈ હે;
જબ વો ભરતી હેં ગમસે આહે સર્દ,
સુનને વાલોકે દિલમેં હોતાહે દર્દ;
હોતા ગેરોકા હે મલાલ ઉન્હેં,
હેગા અપના નહીં હે હાલ ઉન્હેં;
કુછ બચ્ચાં આપસે હોતે જાતે હેં,
હસતે વાલે રોતે જાતે હેં;
ઉન્કે પીછે પડી ફિર ઉસપે નિગાહ,
કે ન દેખે બશર મઆઝ અલ્લાહ;
શામીયાના નયા અજીબ હે,
નીચે તાબૂત ઉસ પરીકા હે;
સેહરા ઉસ પર બંધાહે એક ઝરનાર,
જીસસે ગુલશનકી આબિની હોબહાર;
થી પડી ઉસપે એક ચાદરે ગુલ,
જીસસે ખુશબૂ વો રહેથી બિલ્કુલ;
ઉદ સોઝ આગે આગે રોશન થે,
મરમુઝે ચરખી લાખ જોબન થે;

ભીડ તાબુતકે થી અયેસી સાથ,
જેસે આએ કિસી દુલ્હનકી બરાત;
સબ વઝીઓ શરીક થે હમરાહ,
ભીડથી ઈસ તરેહકે તંગથી રાહ;
સાથથે ખેશો અકરૂબા સારે,
રો રહે થે ગરીબ બીચારે;
પીછે પીછે થા સબકે સોદાગર,
હો પરેશાં, ઉદાસ, ખાકબસર;
આગે આગે જનાઝા જાતા થા,
ગશ ઉસે હર કદમ પે આતા થા;
હાલ ઈસતરહ હો રહા થા ઝબું,
બેહતા જાતા થા સરકે ઝખ્મસે ખું;
સબ અમીરો ફકીર રોતે થે,
દેખકર રાહગીર રોતે થે;
પીછે સબકે કિનસમેં થી માદર,
કેહતી જાતી થી ઈસતરેહ રોકર;
"તેરી મહબ્બતપે હો ગઈ મેં નિસાર,
કુમસખુન હાય મેરી ગેરતદાર;
દિલપે જો ગુઝરી કુચ્છ બયાન નહીં,
કુછ વસીયત ભી મેરી જાન નહીં;
કુછ નહીં માંદી અબ ખબર તુમકો,
કિસકી થે ખાગઇ નઝર તુમકો;

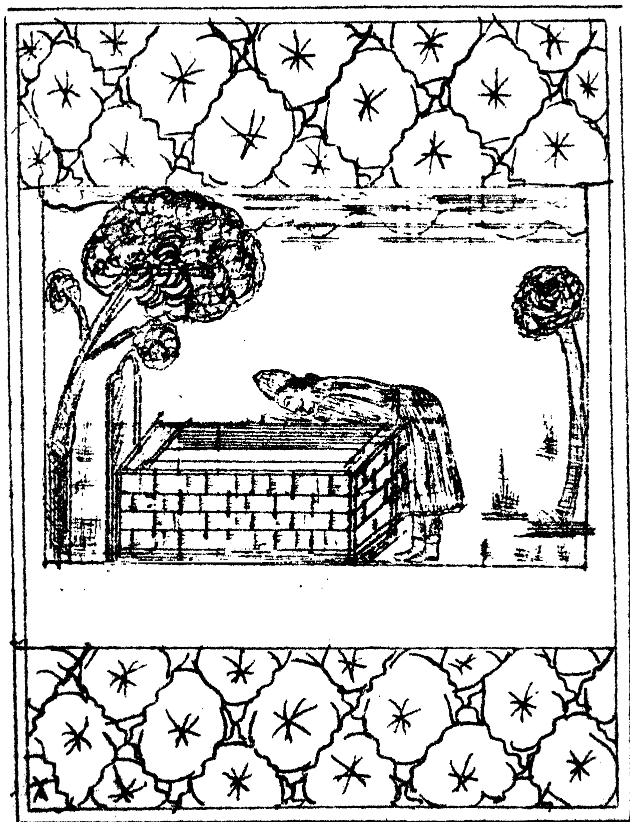

દિલ ઝઈફીમેં મેરા તોડ ગઈ,
બેટા ઈસ માંકો કિસપે છોડ ગઈ;
તાઝા પેદા જીગરપે દાગ હુવા,
ઘર મેરા આજ બે ચરાગ હુવા;
દિલકો હાથોંસે કોઇ મલતા હે,
જી સંભાલે નહીં સંભલતા હે;
ઝહેર દેદે કોઈ મેં ખા જાઉં,
યા ઝમીં શક હો મેં સમા જાઉં;
દાગ તેરા જીગર જલાતા હે,
ચાંદસા મુખડા યાદ આતા હે;
મિટ ગયા લુત્ફ ઝિંદગાની કા,
દિલકો ગમ હે તેરી જવાની કા:
બ્યાહ તેરા રચાને પાઈ ન મેં,
કોઇ મન્નત બડાને પાઈ ન મેં;
તેરી સુરત પે હો ગઈ કુરબાં,
ચલી દુનિયાસે કેસી પુર અરમાં;
હુઈ કિસ બાત પર ખફા બોલો,
અમ્માં વારી ઝરા જવાબ તો દો;
બોલતી તુમ નહીં પુકારે સે,
અબ જીયું ગીમેં કિસ સહારે સે;
ક્યા કઝાને જીગરપે દાગ દીયા,
આજ ઘર મેરા બે ચરાગ કીયા;

નિકલા માંબાપ કા ન કુછ અરમાં,
હાય બેટી ચઢી ન તુમ પરવાં;
અયેસી ઈસ માંસે હો ગઈ બેઝાર,
કી ન બિહમત ભી પડકે કુછ બીમાર.
ન જીયુંગી તેરે ફિરાકમેં મેં,
દિલ તડપતા હૈ આંખેં ઢુંઢતી હૈં.
કિસ મુસીબત મેં પડ ગઇ બેટી,
કુખ મેરી ઉજડ ગઈ બેટી.
ઉમ્ર કટનીથી ઐસે સદમે મેં,
ઠોકરેં થીં બદી બુઢાપે મેં;
સુનકે ઈસતરહે ઉસકી માંકે બેન,
ઔર સીનેમેં દિલ હુવા બેચેન;
થી વસીયત જો ઉસ પરીકી યાદ,
સબકે પીછે મેં હો લીસા નાશાદ;
ગો યે તાકત ન થી કે ચલતા રાહ,
લે ચલા જઝબે ઈશ્ક પર હમરાહ;
પીછે ઉન સબકે જો રવાંથા મેં,
સુરતે ગરદે કારવાં થા મેં;
ગર તડપતા થા સુરતે બિસ્મિલ,
બેઠ જાતા થા ગાહ થામકે દિલ;
જું જું કરતા થા ઝબ્ત મેં નાલા,
હોતા જાતા થા દિલ તહો બાલા;

મુરગે બિસ્મિલકી મેરી સુરત થી,
યાં ગિરા વાં ગિરા યે હાલત થી;
અલ ગરઝ પહોંચા સાથ ઉન્કે વહાં,
દફનકા ઉન્કે થા મકામ જહાં;
કબ્ર ખુદતી જો વાં નઝર આઈ,
લાખ રોકા પ ચશ્મ ભર આઈ;
દેખકર યે જો લોગ રોને લગે,
ટુકડે ટુકડે જીગરકે હોને લગે;
તાકતે ઝબ્તે ગિરીયા જબ વ રહી,
દિલસે મેંને યે અપને બાત કહી;
"કેહકે ક્યા મર ગઈ વો જાન તુઝે,
કુછ વસીયતકા ભી હે ધ્યાન તુઝે;
હો ન લિલ્લાહ બે કરાર ઈતના,
ઝબત કર નાલા હો સકે જીતના:"
દિલકો સમઝા કે યે ગયા મેં વહાં,
જમ્અ સબ ઉસકે અકરૂબા થે જહાં;
દિલે આફત ઝદાકો બેહલા કર,
ચુપકા બેઠા મેં એક તરફ જાકર;
અશ્ક આંખોંસે ગો ન બેહતે થે,
લોગ પર દેખકર યે કેહતે થે;
"હાલ ચેહરેકા આજ કેસા હે?
ખેર તો હે? મિઝાજ કેસા હે?

લાલ આંખેં હેં તમ તમાએ હેં ગાલ,
વજહ કયા હે બયાન કીજીયે હાલ;
મુંહપે એક મુર્દનીસી છાઈ હે,
ચેહરે પે છુટ રહી હવાઈ હે;"
બોલા મેં ઓર કુછ નહીં હે બાત,
શબકો સોયા નહીં હું સારી રાત.
ઉસપે પેદલ ચલા હું મેં મજબુર,
રંગ ચેહરેકા હો ગયા કાફુર.
તર્કે આદત ભી એક આદાવત હે,
રાતકા જાગના કયામત હે."
દીલકા શક ઉનકે સબ નિકાલ દીયા,
યેહી કેહ સુનકે ઉનકો ટાલ દીયા;
ગુલ હુવા ઈતનેમેં સબ આને જાએં,
ફાતેહા પઢતે જાએં જાતે જાએં;
સુનકે યે સબ વહા ગએ એહબાબ,
બખ્શા પઢ પઢકે ફાતહેકા સવાબ;
જબકે ઇસસે ભી હો ગઈ ફુરસત,
આએ જીતને થે હો ગએ રૂખ્સત;
પાઈ તનહા જો મેંને યારકી કબ્ર,
દીલકો બાકી રહી ન તાકતે સબ્ર;
થા જો ઉસ શમ્અરૂકા દીવાના,
દોડકર આયા મિસ્લે પરવાંના;

ગિર પડા આકે કબ્ર પર એકબાર,
ઓર રોને લગા મેં ઝારો નઝારઃ
ન રહાથા જો ઇખ્તિયારયેં દિલ,
લોટા તુરબત પે સુરતે બિસ્મિલઃ
દીલ અજબ કુછ મઝા ઉઠાતાથા,
કબ્ર ઉસકી ગલે લગાતા થા.
મર ગઈથી જો મુઝપે વો મુશ્ફીક,
ઝિન્દગી હો ગઈ મુઝેભી હરામ.
દેખા આંખોંસે થા જો એસા કહેર,
ખા ગયા મેંભી ઘરમેં આકર ઝહેર.
દો પહેર તક તો કે રહી જારી,
બાદ ફિર ઇસકે નશા હુવા તારી.
તીન દીન તક રહી વો બેહોશી,
હો ગઈ જીસ્મેં ખુદ ફરામોશી.
ઓન ગફલતમેં ફિર યે દેખા ખ્વાબ,
કે યે કેહતી હે વો બચશ્મે ઇતાબ.
સુન તો રે તુને ઝહેર કયું ખાયા,
કુછ વસીય્યતકા ભી ન પાસ આયા.
હુવે ખુદ રફ્તા એસે હદસે ઝિયાદ,
દોહી દીનમેં ભુલાદી મેરી યાદ.

દિલસે મેરા ભુલા દીયા કેહુના,
હાં, યેહી ચાહીયે થા કયા કહેના."
કેહકે યે જબ વો હોગઇ રૂપોશ,
ખુલ ગેઈ આંખ, આગયા મુઝે હોશ.
ઝહેરકા ફિર ન કુછ અસર પાયા,
એક તઅજ્જુબસા મુઝકો યે આયા.
આશના દોસ્ત સબ કા થા બયાન,
મુઝે જી ઉઠે લો ખુદાકી શાન.
હો ગયા વાલિદેનકો યે સુરૂર,
બઢ ગયા દિલકા ચૈન, ચશ્મકા નુર.
અકરૂબા સુનકે સબ હુવે દીલશાદ,
આકે દેને લગે મુબારિક બાદ.
હાસિલ ઈતનાથા ઇસ કહાનીસે,
હમ રહે ઝિન્દા સખ્ત જાનીસે.

સમાપ્ત.

ઇધર ભી તો દેખો

અલેફ લૈલા [illegible] દાસ્તાન રૂ. ૪	[illegible] ઇશ્ક બાતસવીર ૦-૮
દાસ્તાને અમીર હમઝા રૂ. ૨	અશરફ બુલબુલ ૦-૬-૦
હાતમતાઈ ૭ સવાલ પુરે રૂ. ૧	[illegible] બના ૦-૬-૦
[illegible] અને ૧૦ મજલીસ ૧	[illegible] ૦-૬-૦
જંગનામા મોહમદ હનીફ રૂ. ૧	[illegible] ૦-૬-૦
કિસ્સા ગુલબકાવલી ૦ ૧૦ ૦	[illegible] ૦ ૪ ૦
કિસ્સા મૈના કહાની ૦ ૧૦ ૦	ફસાને દાગ ૦-૬-૦
કિસ્સા [illegible] ૦ ૧૨ ૦	ફસાને અજીબ ૦-૬-૦
લૈલા મજનુ બાતસવીર ૦ ૪ ૦	[illegible] ૦ ૬ ૦
કિસ્સા નસીમ [illegible] ૦ ૬ ૦	યહુદીકી લડકી નાટક ૦ ૬ ૦
[illegible] ૦ ૪ ૦	આતશી નાગ નાટક ૦-૬-૦
નોવેલ જવાન બીબી ૦-૬-૦	ઇન્દર સભા બાતસવીર ૦-૩-૦

* જરૂરી ઇત્તલા. *

ખરીદારોંકો ચાહીયે મગાને વખ્ત અપના પુરા પતા યાને નામ-મુકામ-પોસ્ટ જીલ્લા ઉરદુમેં યા ગુજરાતી હીંદી યા અંગ્રેજી સાફ હરફોંમેં લીખના ચાહીયે ખત સાફ ન લીખા હુઆ, ઉનકા માલ યા જવાબ નહીં ભેજા જાતા હૈ.

હરકીસમકી કીતાબેં મીલનેકા પતા:—

મુન્શી મોહમદ ગૈયુબ	**હુસેન મીરઝાં બુકસે[illegible]**
બુકસેલર.	[illegible] પોસ્ટ નં. ૦
[illegible] પોસ્ટ નં. ૭ મુંબઈ.	મુંબઈ.